

ЗАКОН
за браншовите организации

Глава първа

ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Този закон урежда статута и дейността на браншовите организации, наричани по-нататък браншови организации, отношенията им с държавните органи и органите на местната власт и местното самоуправление, условията и реда за признаване на тяхната представителност и за делегиране на административни функции, по смисъла на Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

Чл. 2. (1) Браншовата организация извършва дейност в частна, или в обществена полза и се учредява, регистрира, управлява, преобразува и прекратява при условията и по реда на Закона за юридическите лица с нестопанска цел, доколкото в този закон не е предвидено друго.

(2) Браншовата организация е сдружение на търговци.

(3) Браншовата организация установява общите за дейността на нейните членове конкретни икономически дейности чрез вписване в устава си.

Глава втора

ПРЕДСТАВИТЕЛНИ БРАНШОВИ ОРГАНИЗАЦИИ

Чл. 3. Представителни могат да бъдат браншовите организации, които в продължение на не по-малко от една година отговарят едновременно на следните изисквания:

1. членуват в представителна на национално равнище организация на работодатели по смисъла на Кодекса на труда]

2. имат не по-малко от 10 члена - търговци по смисъла на Търговския закон, които не са свързани помежду си;

3. притежават собствени електронни и/или печатни издания, отразяващи дейността им като браншови работодателски организации.

Чл. 4. (1) Представителните браншови организации:

1. представляват и защитават пред държавните и общински органи и пред други организации интересите на своите членове.

2. водят публичен регистър на своите членове, в който се вписват данните от търговския, данъчния и статистическия регистър, както и икономическите дейности по чл. 2 от този закон.

3. съдействат на държавата и общините за развитие в национален и регионален мащаб на икономическите дейности по чл. 2.

(2) За изпълнението на своите функции по предходната алинея браншовите организации могат:

1. да участват в разработването на национални и регионални стратегии, анализи, програми и становища за развитието на съответна икономическа дейност, както и да спомагат за изпълнението им.
2. да дават становища и да участват в изготвянето на нормативни актове за съответна икономическа дейност.
3. да участват в разработването на стандарти за здравословни / безопасни условия на труд в съответна икономическа дейност, които да бъдат предоставяни на Националния съвет по условия на труд.
4. да разработват ръководства за въвеждане на добри практики в съответна икономическа дейност, както и модели на системи за анализ на рисковете и правила за контрол и самоконтрол с цел осигуряване на безопасни условия на труд и качество и безопасност на продукцията или на предлаганите услуги.
5. да информират компетентните органи за извършвани нарушения на нормативната уредба.
6. да организират работа по професионалното обучение и образование, както и по повишаване на квалификацията на човешките ресурси в съответна икономическа дейност.
7. да участват при разработването на стандарти и технически изисквания към продуктите и услугите, гарантиращи добра производствена практика и съответствие с международни и европейски стандарти.
8. да участват в проверките и/или в предоставяне на писмени и/или устни становища по констатации на държавните и общински органи, направени по повод извършван контрол на членовете на браншовата организация.
9. да администратират функции, свързани с административното регулиране и административния контрол, когато това е предвидено в отделен закон.
10. да създават и поддържат регистри с бази данни за фирми и експерти в съответна икономическа дейност.
11. да разработват етични кодекси, регламентиращи етиката на взаимоотношенията в съответната икономическа дейност и да работят за недопускане на нелоялна конкуренция между своите членове.
12. да съдействат за доброволно уреждане на възникнали спорове между членовете си.
13. да участват в проекти и програми, финансирани/съфинансирани с бюджетни и чуждестранни средства.
14. да съдействат за установяване на делови връзки и популяризиране възможностите, продуктите и услугите на своите членове.
15. да осъществяват сътрудничество със сродни организации в страната и в чужбина и да участват в дейността на европейски и други международни организации.

16. да събират, обобщават и предоставят на членовете си, както и на други организации и държавни органи стопанска, статистическа и друга информация.

(3) За изпълнение на дейностите по т.т. 1, 3, 7, 8 и 9 от предходната алинея, както и на други дейности, предвидени в специални закони, е необходимо решение на общото събрание на браншовата организация.

(4) Органите на местната власт и местното самоуправление са длъжни да осигурят участие на браншовите организации и съответните им регионални структури при разработването и обсъждането на административни нормативни актове, местни програми, стратегии, планове и др., свързани с икономическите дейности, за които са признати за представителни.

Признаване на представителните браншови организации

Чл. 5. (1) Браншова организация, която иска да бъде призната за представителна, подава заявление в Министерски съвет.

(2) Към заявлението по ал. 1 се прилагат:

1. заверено копие от съдебното решение за регистрация;
2. удостоверение за актуално състояние;
3. заверено копие от устава на организацията;
4. доказателства за публичност на регистъра на членовете;
5. за установяване на обстоятелствата по чл. 3, т. 1 - удостоверение, издадено от представителна на национално равнище работодателска организация;
6. за установяване на членския състав по чл. 3, т. 2 - заверени копия от решенията на компетентните органи за приемането на членове;
7. за установяване на обстоятелството по чл. 3, т. 3 - представяне на URL интернет адрес на уеб сайта на организацията и/или на екземпляр(и) от книжно периодично издание.

(3) При констатиране на непълноти и/или недостатъци в представените документи, Министерският съвет уведомява за това браншовата организация - заявител в 7-дневен срок от постъпване на заявлението и определя двуседмичен срок за отстраняването им.

(4) В едномесечен срок след постъпване на заявлението, респективно след изтичане на срока за отстраняване на непълноти и недостатъци по представените документи, Министерският съвет взема решение за признаване на представителност или за отказ за признаване на представителност.

Чл. 6. (1) При наличие на критериите по чл. 3, Министерският съвет в срок до един месец от подаване на заявлението признава представителност на браншовата организация за съответните икономически дейности по чл. 2.

(2) Решението по предходната алинея се обнародва в Държавен вестник и влиза в сила от датата на обнародването му.

(3) Признатата представителност има срок на действие пет години.

(4) Браншовата организация е длъжна в 14-дневен срок от настъпване на събитието да уведоми Министерски съвет за отпадане на обстоятелствата, при които е призната за представителна. След констатиране наличието на тези промени, данните се изпращат за отразяване в регистъра по чл. 8.

(5) Браншовата организация е длъжна текущо да уведомява Министерски съвет за промени в обстоятелствата, подлежащи на вписване.

Чл. 7. (1) Министерският съвет отказва да признае представителност на браншова организация, ако не са налице изискванията по чл. 3.

(2) В срока на представителността Министерският съвет може служебно да отмени решение за признаване на представителност, ако браншовата организация е престанала да отговаря на критериите по чл. 3.

(3) Решенията по ал. 1 и ал. 2 се мотивират и обнародват в Държавен вестник. Решението подлежи на обжалване по реда на Административно-процесуалния кодекс.

(4) Браншова организация, която не е призната за представителна, може да подаде ново заявление за признаване на представителност не по-рано от изтичането на една година от обнародване на решението по ал. 1.

(5) Не по-късно от 60 дни преди изтичането на срока на действие на представителността, браншова организация, която иска да бъде призната отново за представителна, подава ново заявление и прилага документите по чл.5, ал. 2.

Чл. 8. (1) Представителните браншови организации се вписват в отделен публичен регистър, воден от Агенцията по вписванията при Министерство на правосъдието.

2) На вписване в регистъра подлежат следните обстоятелства, както и промените в тях:

1. наименованието и ЕИК на браншовата организация.
2. съдебната ѝ регистрация.
3. икономическите дейности, по отношение на които е призната за представителна.
4. решението за признаване на представителността.

(3) Министърът на правосъдието издава наредба за реда на водене на регистъра.

Глава трета

СЕКТОРНИ СЪВЕТИ

Чл. 9. (1) Сътрудничеството и консултациите на представителните браншови организации с министерствата и/или държавните агенции се осъществяват в Секторни съвети по икономически дейности.

(2) Право на участие в секторни съвети по съответните икономически дейности имат браншови организации, които са признати за представителни за тези дейности.

(3) Секторните съвети се състоят от представител на съответните министерства или държавни агенции и представител на всяка от представителните браншови организации.

(4) Инициативата за създаване на секторни съвети може да е от представителна браншова организация или от министерство или държавна агенция. Съответният министър или председател на държавна агенция утвърждава създаването на секторните съвети.

(5) Представителите на министерствата или държавните агенции в секторните съвети се определят от съответния министър или председател на държавна агенция.

(6) Представителите на представителните браншови организации в секторните съвети се определят от техните ръководства съгласно уставите им.

(7) След учредяване на секторните съвети, право на участие в тях има всяка представителна браншова организация от съответната икономическа дейност.

(8) Секторният съвет избира от своя състав председател и заместник-председател. В случай, че председателят е представител на министерство или държавна агенция, неговият заместник е представител на браншова организация и обратно.

Функции на секторните съвети

Чл. 10. (1) Секторните съвети изготвят становища, анализи и меморандуми по проблеми, свързани с нормативната уредба, национални, отраслови (браншови) и регионални програми, планове, политики и стратегии в съответните икономически дейности.

(2) При искане от секторните съвети държавните органи и институции са длъжни да им предоставят налична при тях информация, необходима за изпълнение на функциите по този член. За участие с консултативен глас в секторните съвети могат да се канят представители на научните институти и учебни заведения, както и други експерти.

(3) Секторните съвети осъществяват дейностите по ал. 1 по своя инициатива или по искане на държавни органи, органи на местното самоуправление и местната администрация и други организации.

(4) Държавните органи и органите на местното самоуправление и местната администрация, на които са предоставени становища на секторните съвети, са длъжни да ги обсъдят при вземане на решения.

(5) Секторните съвети могат да правят предложения до органите на изпълнителната власт и до органите на местното самоуправление и местната администрация за делегиране на представителните браншови организации на функции, свързани с административното регулиране и административния контрол.

Организиране на работата на Секторните съвети.

Чл. 11. (1) Организацията и дейността на секторните съвети се уреждат с правила, приети с консенсус от участващите в тях представители и се утвърждават от председателя на съответния секторен съвет.

(2) Заседанията на секторните съвети са редовни, когато присъстват не по-малко от половината от техния списъчен състав, в това число представители на съответното министерство, държавна агенция, представителни браншови организации.

Глава четвърта

ДЕЛЕГИРАНЕ НА АДМИНИСТРАТИВНИ ФУНКЦИИ НА ПРЕДСТАВИТЕЛНИТЕ БРАНШОВИ ОРГАНИЗАЦИИ

Чл. 12. Органите на изпълнителната власт и органите на местното самоуправление и местната администрация могат да делегират на представителните браншови организации функции, свързани с административното регулиране и административния контрол (с изключение на функциите по администрирането на лицензионни и разрешителни режими) в случаите, когато това е предвидено в закон.

Чл. 13. Когато в икономическа дейност има само една представителна браншова организация, заявила желание по чл. 16, ал. 3, органът по чл. 12 може да делегира функции по административното регулиране и административния контрол пряко на нея.

Чл. 14. (1) Когато в икономическа дейност има две представителни браншови организации, заявили желание по чл. 16, ал. 3, органът по чл. 12 може да делегира функции по административното регулиране и административния контрол на тяхно обединение.

(2) В случай, че към обединението по предходната алинея се присъедини една или повече представителни браншови организации от съответна икономическа дейност, органът по чл. 12 може да допълни решението си по

реда на чл. 16, ал. 4, като делегира функции по административното регулиране и административния контрол на юридически самостоятелна конфедерация, учредена от тези представителни браншови организации.

Чл. 15. (1) Когато в икономическа дейност има три или повече представителни браншови организации, заявили желание по чл. 16, ал. 3, органът по чл. 12 може да делегира функции по административното регулиране и административния контрол на тяхна конфедерация по глава пета.

(2) За да бъдат делегирани функции по административното регулиране и административния контрол на конфедерация, тя трябва да се регистрира по Закона за юридическите лица с нестопанска цел.

Чл. 16. (1) Делегирането на конкретни функции по административното регулиране и административния контрол на представителни браншови организации може да стане по инициатива на органа по чл. 12 или по предложение на секторен съвет или на отделни представителни браншови организации.

(2) При делегиране на функции по административно регулиране и административен контрол, органът по чл. 12 уведомява писмено всички представителни браншови организации от съответната икономическа дейност.

(3) В 3-месечен срок от уведомлението представителните браншови организации представят на органа по чл. 12 писмено заявление за потвърждение или отказ да упражняват самостоятелно, в обединение или в конфедерация указаните в ал. 1 функции. Неподаването на заявление в указания срок от отделни браншови организации се счита за отказ.

(4) Не по-късно от 3 месеца след изтичане на срока по предходната алинея, органът по чл. 12 със свое решение делегира функциите от ал. 1. Решението се обнародва в Държавен вестник.

Г л а в а п е т а

ДОБРОВОЛНИ КОНФЕДЕРАЦИИ НА ПРЕДСТАВИТЕЛНИТЕ БРАНШОВИ ОРГАНИЗАЦИИ

Чл. 17. (1) Членството на представителните браншови организации в конфедерация е доброволно и не може да им бъде отказвано.

(2) Представителна браншова организация, която не участва в обединение или в конфедерация, не губи представителност и право за участие в секторен съвет.

Чл. 18. (1) Редовно общо събрание на конфедерацията се свиква от Управителния съвет не по-малко от веднъж годишно.

(2) Извънредно общо събрание може да се свика по решение на Управителния съвет или по искане на някоя от представителните браншови организации, членуваща в конфедерацията.

Чл. 19. Правото на глас на всеки член и броят на представителите в общото събрание се уреждат в устава на конфедерацията.

Чл. 20. Общото събрание е редовно, ако присъстват най-малко две трети от представителите. При липса на кворум, общото събрание се отлага с един час, след което се провежда и се смята за редовно, независимо от броя на присъстващите представители.

Чл. 21. (1) Общото събрание на конфедерацията:

1. приема, изменя и допълва устава.
2. избира и освобождава членовете на управителния съвет и председателя на конфедерацията, който е и председател на управителния съвет.
3. приема отчетите на управителния съвет.
4. определя размера на членския внос.
5. приема годишния бюджет на конфедерацията.
6. приема Правила за реда и условията при осъществяване от конфедерацията на функции по административното регулиране и административния контрол,
7. отменя решения на управителния съвет на конфедерацията, които противоречат на закона, устава или други вътрешни актове, регламентиращи дейността на конфедерацията.
8. взема решения за прекратяване на конфедерацията.

(2) Решенията на общото събрание се приемат с обикновено мнозинство от присъстващите, с изключение на случаите по ал. 1, т. 1 и т. 8, когато те се приемат с мнозинство от минимум две трети от присъстващите.

(3) Членовете на управителния съвет и председателят на конфедерацията се избират с тайно гласуване.

Чл. 22. (1) Броят на членовете на управителния съвет и правомощията на председателя на конфедерацията се определят с устава ѝ. Един от членовете на управителния съвет се предлага от съответния компетентен орган по чл. 12.

(2) Управителният съвет се избира за срок до следващото редовно общо събрание, освен ако в устава не е предвидено друго.

Чл. 23. Управителният съвет:

1. свиква и организира общото събрание на конфедерацията.
2. ръководи дейността на конфедерацията.
3. управлява имуществото на конфедерацията.
4. осигурява изпълнението на решенията на общото събрание.
5. подготвя и внася в общото събрание проект за годишен бюджет на конфедерацията.
6. подготвя и внася в общото събрание отчети за дейността си.
7. организира изпълнението на делегираната административната дейност (функция).

8. приема вътрешни правила за работа на конфедерацията.
9. приема и изключва членове на конфедерацията, като информира за това общото събрание.
10. взема решения по всички въпроси, които по закон или съгласно устава, не са възложени на друг орган на конфедерацията.

Чл. 24. Приходите на конфедерацията се формират от:

1. еднократни въстъпителни вноски.
2. годишни вноски на членовете.
3. такси за административни услуги, извършвани от конфедерацията.
4. дарения, приходи от издателска дейност и други постъпления.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на този закон:

1. „икономическа дейност” е дейност по позициите на Националната класификация на икономическите дейности (НКИД), утвърдена по реда на Закона за статистиката;
2. „свързани търговци” са търговците, регистрирани по Търговския закон, чиито:
 - а) мажоритарни собственици/съдружници/акционери са едно и също лице, и/или съпрузи, роднини по права линия, по съребрена - до трета степен включително и роднини по сватовство - до втора степен включително;
 - б) управители са едно и също лице, и/или съпрузи, роднини по права линия, по съребрена - до трета степен включително и роднини по сватовство - до втора степен включително;
 - в) в чийто управителен или контролен орган участва едно и също юридическо или физическо лице.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. В двумесечен срок след обнародването на закона в Държавен вестник, Министерският съвет започва процедура по установяване на съответствието на браншовите работодателски организации, претендиращи да са представителни по смисъла на този закон.

§ 3. В 3-месечен срок след обнародването на настоящия закон в Държавен вестник, министърът на правосъдието приема Наредба за реда за водене на регистъра по чл. 8.

§ 4. Този закон се прилага и за браншови организации и техни конфедерации, чиято дейност е регламентирана в специални закони, доколкото в тези закони не е предвидено друго.

Законът е приет от 41-то Народно събрание на 2009 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.